

## Zacięta walka z żywiołem na Pomorzu trwa

**Prowizoryczny most kolejowy w Toruniu zniesiony przez  
krę - Pozostałe 2 mosty uratowane**

W nocy z soboty na niedzielę oddział saperów, broniący mostów toruńskich został zaalarmowany o zbliżaniu się zwartej masy spiętrzonych zwałów lodu. Mimo wyczerpanych wysiłków ze strony saperów nie udało się obronić prowizorycznego mostu kolejowego, który w ciągu 15 minut został doszczętnie zniesiony przez kry i przez olbrzymią, na wysokość 2 i pół metra spiętrzoną falę. (Szczegóły nocnej walki z żywiołem na stronie 7).

Wisła pod Toruniem najwyższy swój

poziom osiągnęła w niedzielę o godz. 6 rano 833 cm. Nieco większe wezbranie wód zagrażało poważnie mostowi drogowemu. Niebezpieczeństwo zdołano jednak zażegnać i most uratowano.

Zerwanie prowizorycznego mostu kolejowego w Toruniu spowoduje tylko krótką przerwę w połączeniu kolejowym między lewym i prawym brzegiem Wisły, gdyż w najbliższych już dniach nastąpi otwarcie nowego mostu dla ruchu kolejowego.

i o godz. 24 wynosił stan wody 7,78 m.

Według ostatnich doniesień most w Chełmnie oparł się krę, która przepływa już normalnie

### 30 wsi pod wodą

Warszawa (PAP) Pod Zakroczymiem na skutek przerwania wału woda zalała ok. 30 wsi. Pełna akcja ratunkowa w toku.

Rzeszów (PAP) Na skutek silnych opadów w górach odwilży w powiecie sanockim wylała rzeka Olawa, zalewając po raz drugi miejscowość Zagórze. Kra zburzyła trzy przydrożne domy.

Warszawa (PAP) Dnia 23 bm stan wody na Wiśle o godz. 14 wynosił 5,60 m. Woda na Wiśle powoli i systematycznie podnosi się o 2 cm na godzinę

### Huragan w powiecie leskim

Rzeszów (PAP) Przez powiat leski przeszedł huragan, który spowodował wielkie zniszczenia. Siła wiatru została powyrwane drzewa z korzeniami. W samym Lesku zostało zniszczonych 14 dachów z krokwią.

## Rozpaczliwa walka o most w Chełmnie

**Wojewoda pomorski od 48 godzin na posterunku**

Po opanowaniu sytuacji w Toruniu cała uwaga skierowana jest obecnie na most w Chełmnie. Kulminacji fali powodziowej oczekiwano w godzinach południowych, jednakże zator kilkukilometrowej długości, który utworzył się pod Fordonem, opóźnił ruszenie lodów o kilka godzin. Wreszcie o godz. 17 oderwała się od zatoru olbrzymia tafła lodu i ruszyła w kierunku na most w Chełmnie. Rozpoczęła się zacięta walka ze zwałami lodu, podobnie jak w Toruniu. Saperzy przez dwie godziny rozbijali spiętrzone zwały lodu przy pomocy min trotylowych. O godz. 19,30 zostały zniesione dwie izbyce mostu. Mimo groźnej sytuacji dowództwo obrony mostu spodziewa się uratować go przed zniesieniem. W akcji ratowania mostu zostało ciężko rannych 2 żołnierzy, kilku innych zostało kontuzjowanych.

Wojewoda pomorski tow. Wojciech Wojwoda, który przybył do Chełmna z Torunia, od godz. 6 rano nie schodził z mostu i trwa na posterunku od 48 godzin.

W Grudziądzu oczekiwana jest kulminacja fali powodziowej w poniedziałek między godziną 9 a 10. Komitet prze-

ciwopowodziowy zarządził wszelkie środki bezpieczeństwa celem opanowania sytuacji.

### Ostatni stan wody w Toruniu

Najwyższy stan wody na Wiśle w Toruniu wynosił w niedzielę o godz. 7 rano 8,47 m, o godz. 3 już tylko 8,45 m. Odtąd woda zaczęła z wolna opadać

## Premier Cyrankiewicz do Polaków z zagranicy

Warszawa, 23. 3. Premier J. Cyrankiewicz zainaugurował dzisiaj przemówieniem radiowym wielką kampanię repatriacyjną.

W swym przemówieniu radiowym tow. Premier zwrócił się do Polaków z granicą z apelem o szybki powrót do kraju.

Zima — mówił premier — przerwała możliwości powrotu do kraju. Do tej pory powróciło już z emigracyjnej tułaczki 2.100.000 osób.

Następnie Premier przedstawił warunki, w jakich Polska po strasznej zmożeniu okupacji rozpoczyna nowe życie. — Premier podkreślił, że wszyscy, którzy wracają do kraju z zagranicy, dokąd wygnała ich nędza znajdują i pracę i ciepły dom i warunki kulturalne. Polska staje się krajem silnym, a przyszłość nasza leży w naszym ręku.

Premier podkreślił również, że po tym, co kraj nasz przecierpiał nigdy nie

zapomni o niebezpieczeństwie niemieckim, a siła nasza leży w obranej przez nas drodze.

Premier zakończył swój apel do Polaków za granicą słowami: Zwracam się do Was w imieniu narodu: Czekajcie na Was, Polska!

## Próba uzgodnienia pogadów

**będzie podjęta w Moskwie jutro**

Moskwa, 23. 3. Ministrowie spraw zagranicznych 4 mocarstw przygotowują się w Moskwie do podjęcia próby uzgodnienia poglądów na temat przyszłości politycznej i gospodarczej Niemiec. Próba ta będzie podjęta na wtorkowym posiedzeniu, na którym ministrowie rozpatrzą sprawozdanie specjalnej komisji, która w tej chwili pracuje nad zestawieniem poszczególnych punktów projektów, co do których ministrowie są zgodni oraz punktów, co do których panują różnice zdań.

Korespondenci, zebrani w Moskwie, podkreślają, że różnice poglądów, jakkolwiek są wciąż jeszcze poważne, nie są jednak tak wielkie jak poprzednio, i nie są niemożliwe do uzgodnienia. Ameryka, W. Brytania i Związek Radziecki godzą się na stworzenie jednolitej gospodarczej Niemiec. Francja również nie sprzeciwia się w zasadzie takiemu rozwiązaniu przyszłości gospodarczej Niemiec, wysuwając jedynie pewne warunki. Niemniej są jeszcze liczne trudności do pokonania. (a)

## „Tydzień solidarności”

**b. więźniów politycznych wszystkich krajów**

Warszawa, 23. 3. Dzisiaj rozpoczęła się w Warszawie uroczystym poświęceniem sztandaru Związku b. Więźniów Politycznych międzynarodowy „tydzień solidarności”.

Uroczystość odbyła się na placu Zwycięstwa przed grobem Nieznanego

Żołnierza w asyście kompanii honorowej wojska. Członków rządu i korpusu dyplomatycznego powitał marszałek Rola-Żymierski. Po poświęceniu sztandaru marszałek Rola-Żymierski przyjął defiladę, po czym odbyła się uroczysta akademicka.

## Truman zwalnia „niełojalych urzędników”

Nowy Jork, 22. 3. Prezydent Truman wydał zarządzenie nakazujące na tychmiastowe zwolnienie wszystkich urzędników państwowych, których „lojalność” wobec rządu jest podejrzana.

Równocześnie generalna prokuratura otrzymała nakaz utworzenia specjal-

nych komisji, które mają sporządzić spis członków wszystkich ugrupowań politycznych o charakterze totalitarnym, faszystowskim itp. Przynależność do tych ugrupowań jest wystarczającym powodem, aby urzędnik został zwolniony.

## 14 milionów dzieci woła o pomoc

Nowy Jork, 23. 3. Rada Gospodarczo - Społeczna Organizacji Narodów Zjednoczonych, której 4-tygodniowe obrady dobiegają końca, uchwaliła zwrócić się do wszystkich robotników całego świata o ofiarowanie zarobku

1-dniowego na utworzenie międzynarodowego funduszu pomocy dzieciom.

Do Rady Gospodarczo - Społecznej zwróciło się do tej pory już siedem krajów z prośbą o przyjęcie z pomocą 14 milionom dzieci. (a)



**Architekci Narodów Zjednoczonych przy pracy**

Grono architektów, wśród których znajdują się przedstawiciele Francji, Związku Radzieckiego, W. Brytanii, Stanów Zjedn., m. in. sławny architekt francuski Corbusier — pierwszy po lewej stronie) podczas narady nad surowym modelem przyszłej siedziby Organizacji Narodów Zjednoczonych



# „Prawda” o niemieckich patentach

## Wszystkie tajniki przemysłu niemieckiego w ręku Anglosasów

Moskwa (PAP). „Prawda” nawiązując do oświadczenia Bevina na Radzie Ministrów spraw zagranicznych, że wszystkie patenty niemieckie, zdobyte przez armię angielską i amerykańską publikuje się w Anglii oraz w Stanach Zjednoczonych i udostępnia wszystkim, stwierdza, że patenty publikowane przez amerykańskie ministerstwo handlu i brytyjską służbę informacji, stanowią minimalną część zdobytych patentów. Przy tym opublikowano je bez ujawnienia procesu technologicznego oraz bez wykresów, co całkowicie uniemożliwia ich wykorzystanie.

Wszystkie patenty i wynalazki niemieckie — zdaniem „Prawy” — posiadające chociażby minimalną wartość, uznano za tajemnicę wojskową. Najważniejsze więc patenty i wynalazki niemieckie zachowane są nadal w tajemnicy i mogą być wykorzystane tylko przez przedsiębiorstwa angielskie i amerykańskie. Druga strona medalu polega na tym, że patenty te stanowią olbrzymie źródło dochodu dla monopolu angielskich i amerykańskich oraz bardzo ważną część reparacji niemieckich.

„Prawda” przytacza następujące fakty: W ręce jednych tylko okupacyjnych władz amerykańskich wpadło przeszło 220 tysięcy patentów i wynalazków. Czasopismo amerykańskie „Harpers Magazine” stwierdza, że należy opracować przeszło milion dokumentów, zawierających wszystkie tajemnice przemysłu niemieckiego od przyborów umożliwiających widzenie w ciemności do sposobów konserwowania artykułów żywnościowych.

Zdaniem dziennika, 750 tysięcy dokumentów stanowią patenty wojskowe, przy czym 2/3 z nich stanowią wynalazki w dziedzinie budowy samolotów oraz lotnictwa. „Prawda” powołuje się również na angielski dziennik „Times”, który stwierdził, że w Anglii przeszło 10 tysięcy pracowników technicznych opracowało 3.400 sprawozdań, dotyczących przemysłu niemieckiego. Przemysł angielski i amerykański, wykorzystując niemieckie wynalazki i patenty wykonuje miesięcznie 20 tysięcy zamówień, a przyrost nowych zamówień wynosi tysiąc dziennie.

„Prawda” przytacza również wypowiedzi niemieckich dzienników w tej sprawie. Tak np. „Wiesbadener Kurier” donosi, że Stany Zjednoczone i Anglia wykorzystują wynalazki niemieckie w dziedzinie energii atomowej, chłodzenia waleowania metali, produkcji syntetycznej włókien, benzyny i gu-

my oraz w dziedzinie elektrotechniki i foto-techniki i konstrukcji rakiet o olbrzymiej szybkości. Wartość tych wynalazków sięga wielu miliardów dolarów.

„Wall Street Journal” donosi, że w Stanach Zjednoczonych pracuje 250 uczonych niemieckich, a ministerstwo wojny chce powiększyć ich liczbę do tysiąca. „Prawda” stwierdza następnie, że prasa angielska ocenia wykorzystanie niemieckich patentów i wynalazków jako część reparacji niemieckich na rzecz Anglii. Tak np. dziennik „Morning Post” pisał: „Chodzi o częściową splat-

te reparacji, których ostateczny rozmiar będzie ustalony w traktacie pokojowym z Niemcami. Ustalenie wartości patentów i wynalazków jest trudne, ponieważ faktyczna wartość wynalazków zależy od stopnia wykorzystania. Niewątpliwie jednak stanowią one niezwykle cenne aktywa niemieckie”.

„Niemieckie patenty — kończy „Prawda” — stanowią bardzo ważną część reparacji niemieckich, które dały już Stanom Zjednoczonym i Anglii niejedną miliard dolarów”.

## Wykonawca wyroku na Mussolinim

ujawnia swe nazwisko

Rzym (SAP). Komunikat sekretariatu włoskiej partii komunistycznej, ogłoszony w „Unitas”, donosi, że pułkownik Valerio, który zgładził Mussoliniego, nazywa się Walter Audisio i jest aktywnym komunistą.

Komunikat zaznacza, że płk. Valerio zachował incognito, zgodnie z instrukcjami

partijnymi, lecz wobec kampanii, prowadzonej przez reakcjonistów i neofaszystów, dalsze jego milczenie mogłoby być uważane jako chęć ukrycia się.

Płk. Valerio miał przemawiać w niedzielę do ludności Rzymu.

## Zaniepokojenie w Hiszpanii

wśród zwolenników generała Franco

Paryz (PAP). Z Hiszpanii nadchodzi wiadomości o wzroście zaniepokojenia wśród frankistów w związku ze spodziewanym upadkiem dyktatury generała Franco. Notuje się wywóz kapitałów do Portugalii, Argentyny i Irlandii oraz spadek papierów wartościowych. Tysiące falangistów podjęło starania o uzyskanie paszportów zagranicznych.

Szczególną uwagę zwracają manewry generała Franco, zmierzające do pozornej likwidacji Falangi. Akcja ta kieruje zaufany współpracownik generała Franco minister pracy Jose Giron.

Plan jego przewiduje ucieczkę najbardziej skompromitowanych falangistów za granicę, podczas gdy szare masy zwolenników obecnego rządu mają być wcielone do organizacji różnego typu celem opanowania ich kierownictwa i w ten sposób wywierania dalszego wpływu na losy kraju. Falanga wyłoniła dotychczas dwie organizacje polityczne: socjal-chrześcijańska i pracę. Inni członkowie Falangi wstępują do Partii Syndykalistów Hiszpańskich, której przywódcy powrócili do Hiszpanii, godząc się na współpracę z generałem Franco.

Giron stara się również nawiązać kontakt z niektórymi przywódcami ugrupowań robotniczych celem skłonienia ich do powrotu do Hiszpanii.

## Maharadża chce kupić kolonię portugalską

London (PAP). Korespondent „Daily Telegraph” donosi w depeszy z New Dehli że najbogatszy książę hinduski, Nizam z Hajderabadu, którego państwo o powierzchni 160 tys. km kw. znajduje się w centrum półwyspu indyjskiego i posiada ludność, wynoszącą przeszło 17 milionów, zamierza kupić kolonię portugalską Goa wraz z jej portami. Jeśli kongres

## Przegląd prasy

Organ Stronnictwa Pracy — „Ilustrowany Kurier Polski” nr 80, w artykule wstępnym z dnia 23 bm. poruszył aktualną, a bolesną dla nas sprawę antypolskich wystąpień prasy niemieckiej we francuskiej strefie okupacyjnej:

„Chodzi nam zwłaszcza o to, że prasa niemiecka, wychodząca we francuskiej strefie okupacyjnej i francuskiej okupacji Berlina, jak np. osławiony „Der Kurier”, ośmiela się na takie wystąpienia, na jakie nie może sobie pozwolić prasa nawet w strefach anglosaskich. Właśnie pod okiem francuskim Niemcy wypisują najgorsze brednie o Polsce, występują z insynuacjami pod naszym adresem, na wydrukowanie których nie zgodziłaby się cenzura w żadnej innej strefie. W strefie francuskiej pewne pismo niemieckie ośmieliło się nawet porównywać sytuację w polskim Górnym Śląsku”.

Wskazując na prohitlerowską pamięć większości aparatu administracyjnego Francji w okupowanych Niemczech — dziennik w ten sposób kończy swe interesujące wywody:

„Żywioty Vichy poczynają bowiem już zbyt bezczelnie hasać. Ich zbrodniczej robotce musi być położony rychło kres. Wszystko wskazuje na to, że rząd paryski poczynił kroki, aby nie dopuścić do dalszego sabotowania francuskiej polityki międzynarodowej przez elementy, które zamiast siedzieć w więzieniu — uprawiają nadal swój haniebny proceder popierania Niemców — tym razem jako francuscy urzędnicy okupacyjni.

Dobrze się stało, że panowie ci zde-maskowali się sami. Byli zbyt pewni siebie — i to ich zburilo”.

i organizacje Ligi Muzułmańskiej nie dojdą do porozumienia w sprawie przyszłej konstytucji dla Indii, Nizam ogłosi 1 lipca 1943 r. niepodległość Hajderabadu i będzie starał się utrzymać swój kraj w łonie brytyjskiej Wspólnoty Narodów.

Podobne akcje ma na myśli władca Trankurru i Kaszmiru.

## Jednak publikują...

Waszyngton (PAP). Departament Stanu podał do wiadomości, że w ciągu najbliższych kilku dni zostaną opublikowane pełne teksty umów zawartych w Jaltie i Poczdamie.

Umowa jaltańska została zawarta w lutym 1945 r. i przewidywała doprowadzenie się do bezwarunkowej kapitulacji Niemiec, określała strefy okupacyjne, planowała wspólną akcję w wyzwolonej Europie i Organizację Narodów Zjednoczonych.

Uderzający jest szczegół, że opublikowany już przez Molotowa tekst protokołu tajnego do układu jaltańskiego na temat niemieckich od-

szkodowań wojennych, przez anglosaskie agencje informacyjne został całkowicie pominięty milczeniem. Nadmienić należy także, że tajny protokół został podpisany przez Churchill.

## Most kolejowy w Opaleniu rozebrano

Gdańsk (PAP). Dnia 15 bm. zakończono rozbiorke mostu kolejowego pod Opaleniem.

Jak wiadomo, most ten odbudowano tylko przewidywano, wobec czego można się było liczyć z jego częściowym, lecz poważnym uszkodzeniem z chwilą ruszenia lodów. Rozebranych zostało 7 przęseł i 6 jarczm, leżących nad nurtem Wisły.

## Wrocław ominęła powódź

Wrocław (PAP). Zagrożenie Wrocławia powodzią było bardzo poważne. Dzięki pomocy saperów, którzy dniami i nocą walczyli z tworzącymi się zatorami, udało się uchronić stolicę Dolnego Śląska od klęski powodzi. Uszkodzony jedynie został most kolejowy w Laskowicach.

## Z kraju i ze świata

\* Stan liczebny Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet wynosi obecnie 190 tys. członkiń, ponadto przystępuje obecnie do ligi 250 tys. członkiń Zw. Zawodowych i 60 tys. członkiń Zw. Samopomocy Chłopskiej.

\* Z Warszawy odjechała przez Poznań 13-osobowa delegacja, złożona ze studentów polskich, przebywająca na wyższych uczelniach we francuskiej, angielskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec.

\* Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego zatrudnia w hutnictwie żelaznym ogółem 82.481 pracowników, w tym 13.682 na Ziemach Odzyskanych w 23 czynnych zakładach.

\* Centralny Komitet Opieki Społecznej został przyjęty w charakterze czynnego członka do Międzynarodowego Związku Opieki nad Dziećmi i Młodzieżą, który skupia 55 państw europejskich, amerykańskich i azjatyckich.

\* Celem wzmocnienia dyscypliny w armii amerykańskiej w Europie, wydano rozkaz, aby od kwietnia maksymalna racja napojów wysokokalorycznych wynosiła dla jednego żołnierza 3 butelki miesięcznie.

\* Z Madrytu donoszą, że w Teruel na południe od Madrytu, doszło do starcia między policją a oddziałem partyzanckim. 9 osób zostało zabitych, a 40 odniosło rany.

\* W Brukseli odbył się zjazd nauczycielstwa polskiego z terenu Belgii i Luksemburga. Zjazd witał konsul generalny R. P. Szelagowski.

\* W Salonikach został zastrzelony były minister rolnictwa, członek greckiej partii komunistycznej i wybitny przywódca

## Einstein o podstawach pokoju

London (PAP). Znakomity uczony Albert Einstein wygłosił w Londynie odczyt dla studentów, w którym oświadczył, że nie ma na całej ziemi miejsca zabezpieczonego przed bombami atomowymi i ten fakt stwarza konieczność zabezpieczenia pokoju przez rząd światowy, rozwiązujący wszystkie konflikty między narodami.

„Rząd światowy musi być oparty na konstytucji zatwierdzonej przez rządy i narody — powiedział Einstein — Rzeczywista siła spoczywa obecnie w rękach kilku państw. — Rozwiązaniem realnego zagadnienia jest poroz-

rozumienie na wielką skalę między Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Radzieckim. Nie można osiągnąć trwałego pokoju za pomocą groźb, lecz jedynie przez stworzenie wzajemnego zaufania. Porozumienie gospodarcze między narodami uzależnia wzajemnie od siebie los narodów”.

## Plany USA wobec Grecji

Nowy Jork (PAP). „New York Times” w depeszy z Waszyngtonu opublikował zasady polityki Stanów Zjednoczonych w Grecji. Są one następujące:

1) Stany Zjednoczone uznają, że utrzymanie niepodległości Grecji jest ważne dla bezpieczeństwa Stanów Zjednoczonych;

2) Stany Zjednoczone odnoszą się przychylnie do utrzymania granic Grecji z roku 1939 i nie popierają pretensji Grecji do północnego Epiru, jednakże przychylnie do życzenia Grecji poruszenia tej kwestii na Radzie Ministrów spraw zagranicznych;

## Jeszcze jedna katastrofa samolotu Dakota

London (PAP). Agencja Reutersa donosi z Chartumu, że w sobotę dnia 22 bm. amerykański samolot wojskowy typu Dakota uległ katastrofie między Asmalą i Addis Abebą. Na pokładzie samolotu znajdowało się 4 amerykańskich oficerów lotników których nazwiska jeszcze nie ujawniono oraz 2 urzędn-

3) Stany Zjednoczone popierają rozwój wojnej strefy pod zarządem greckim w porcie Salonikach jako handlowego punktu wyjściowego na Morze Egejskie dla Bułgarii i Jugosławii;

4) Stany Zjednoczone nie mają zamiaru domagać się zmian rządu greckiego, jednakże będą wzywały, aby dokończono wszelkich starań w celu rozszerzenia podstaw rządu tak, aby składał się on z przedstawicieli wszystkich partii;

5) Stany Zjednoczone popierają rozszerzenie greckie do Cypru.

ków amerykańskiego Departamentu Stanu.

Zgodnie z informacją otrzymaną przez ambasadę amerykańską w Kairze, 6 osób, znajdujących się na pokładzie samolotu, poniosły śmierć. Na miejsce katastrofy wyruszył w sobotę o świcie amerykański samolot wojskowy. Przyczyny katastrofy nie są znane.

## „Szwecja żyje ponad stan” — oświadczył premier szwedzki

Sztokholm (PAP). Socjalistyczny premier szwedzki Tage Erlander, który przebywa obecnie w Finlandii, oświadczył korespondentom prasowym, że Szwecja prowadzi życie ponad stan.

„Straciliśmy około miliarda koron z walut zagranicznych — powiedział Erlander — jed-

nakże pieniędzy tych nie wydaliśmy jedynie na rzeczy luksusowe. Poszły one głównie na pokrycie towarów niezbędnych dla wzbogacenia szwedzkich zasobów gospodarczych. Sądzimy, że odbudowa świata będzie odbywała się szybciej i że będziemy mogli otrzymać węgiel, żelazo i olej”.

## Bandy prawcowe mordują więźniów w Grecji

London (PAP). Agencja Reutersa donosi z Aten, że zgodnie z oświadczeniem greckiego ministerstwa porządku publicznego, uzbrojona banda prawicowa dokonała napadu na więzienie w porcie Gythion w północnym Peloponiezie i wymordowała 33 lewicowych

więźniów politycznych oraz 7 innych aresztowanych za przekonania lewicowe.

Według doniesienia kół oficjalnych w Telesali kolo Larissa silny oddział powstańców u-



# Francuskie „Languedoc”i

obsługiwać będą międzynarodowe linie „Lotu”

W najbliższym czasie Polska zakupi we Francji 10 samolotów typu „Languedoc 161”, przeznaczonych do lotów długodystansowych na polskich liniach pasażerskich.

Właśnie przybył na lotnisko Okęcie jeden z tych samolotów w celu zademonstrowania swoich wielostronnych zalet.

Maszyna ta była już oblatana przez pierwszego pilota LOTU w Tuluzie i odbywała próbny lot na trasie Marsylia — Paryż.

Languedoc'i konstruowane były już przed wojną, w czasie wojny wprowadzone zostały nowsze udogodnienia w budowie. Obecnie budowane są one seryjnie przez francuski koncern państwowy, do którego należą trzy największe fabryki samolotów: 30 samolotów tego typu obsługuje już pasażerskie linie francuskie na trasie Casablanca — Paryż, Saigon — Paryż, Paryż — Sztokholm. Z tej samej serii otrzymamy 2 samoloty już w maju br.

Potężna maszyna o wydłużonych, opływowych kształtach posiada 4 silniki o mocy 1100 HP każdy i wszelkie nowoczesne urządzenia, jak wysuwane automatycznie podwozie, automatycznego pilota, powietrzne hamulce, całkowita instalacja radiowa: stacja nadawczo - odbiorcza krótko i długofalowa z aparatem Fon, który umożliwia bezpośrednią rozmowę między pilotem, a lotnikiem.

O potężnej, chociaż jednocześnie lekkiej budowie samolotu świadczy fakt, iż może on mieć obciążenie 20—23 ton, nie tracąc nic ze swej zwrotności przy szybkości 340—360 km na godzinę. Jest to szybkość, którą samolot osiąga bez trudu przy 60 proc. pracy silników. Gwarancję bezpieczeństwa stanowi możliwość lotu przy normalnym obciążeniu na dwóch tylko silnikach, tak, że nawet w razie nieszczęśliwego zbiegu okoliczności, gdyby dwa silniki zawiodły w czasie lotu, nie grozi to katastrofą.

## Pomoc żywnościowa dla Węgier

Waszyngton (PAP) Departament Stanu podał do wiadomości, że Międzynarodowa Rada Żywnościowa zatwierdziła dostawę 35 tysięcy ton zboża dla Węgier. Przydział ten jest niezależny od dostarczonych 5 tysięcy ton pszenicy na zasiew.

## Egzekucja 15 zbrodniarzy

Stuttgart (SAP). O godz. 7 rano we czwartek został wykonany wyrok na 15 skazanych na śmierć w procesie katów obozu koncentracyjnego w Wirtembergii.

Proces został zakończony z początkiem lutego. Jeden ze skazanych został ułaskawiony. Wyrok na pozostałych 4 skazanych nie został wykonany, gdyż mają oni odpowiadać jeszcze przed sądem wojennym w Strasburgu.

## Pociąg Warszawa — Malborg drogą okrężną

Warszawa (PAP). Wobec uszkodzenia mostu na Narwi pod Modlinem pociąg osobowy Warszawa Wileńska — Olsztyn — Malborg kursuje drogą okrężną przez Małkinie, Ostrołękę i Nidzicę.

Przy ogłuszającym huku wszystkich silników startujemy do próbnego lotu. Przed wszystkim należy rozejrzeć się w kabinie, mieszczącej 33 pasażerów i 4 osoby załogi, w skład której wchodzi: technik pokładowy, radiooperator i 2 pilotów. Prócz tego na pokładzie znajduje się stewardessa i barman.

Wewnętrzne kabiny wyposażone są w wygodne i umilające podróże urządzenia. Widzimy tu dwa stoliki dla amatorów bridge'a, malutki bar, każdy z pasażerów posiada pod ręką własną wentylację i dzwonek na służbę. Nie odczuwa się tutaj przykrego hałasu silników, gdyż kabina zaopatrzona jest w specjalne urządzenia izolujące.

Samolot typu Languedoc posiada — zda-

niem pilotów — zadowolające własności lotne, wypełniając równocześnie wszystkie warunki szybkiej i wygodnej komunikacji dla pasażerów.

Przy dającym się obecnie odczuć braku samolotów nowoczesnych na rynku międzynarodowym, jest on bardzo pożądany, szczególnie w Polsce, gdzie na wielu liniach długodystansowych nie ma komunikacji, z powodu braku sprzętu.

Zakupione Languedoc'i będą latały na liniach Warszawa — Paryż, Warszawa — Sztokholm, Warszawa — Sofia, a również do Szwajcarii i na Bałkany.

Koszt jednego samolotu wynosi 40 milionów franków, czyli około 35 milionów złotych (Według informacji PAP — 51 milionów fr tj ok 40 milionów zł. — Komu wierzyć?) (SAP)

## Historowie organizacje w USA

wznawiają swą działalność

Nowy Jork (PAP) Deputowany republikański z Pensylwanii, Mc Dowell, oświadczył, że był świadkiem zebrania w Nowym Jorku 100-osobowej grupy Niemców amerykańskich Mc Dowell wyraził przekonanie, że była to próba odrodzenia zakazanej po wybuchu wojny pronazistowskiej organizacji „Deutsch - American Bund”.

Podobne zebranie odbyło się według informacji Mc Dowella, również w Chicago.

Na zgromadzeniu, którego obrady odbywały się w języku angielskim i niemieckim, rozwijano linię tzw. „sprawiedliwego pokój z Niemcami”. Uczestnicy zebrania mówili o cudzoziemskich robotnikach wywożonych do Niemiec w czasie wojny przez Sauckla, jako o „hordzie cudzoziemców, obladających Niemcy i gwałcących kobiety niemieckie”.

## Dokumenty polskie oskarżają

niemieckich magnatów przemysłowych

Nowy Jork (PAP) Według oświadczenia grupy amerykańskich prawników, którzy powrócili z wizyty w Polsce do Norymbergi, materiały, dostarczone im przez rząd polski w sprawie związków pomiędzy I. G.

Farbenindustrie a obozem w Oświęcimiu, są pierwszymi materiałami dowodowymi, które wykazują bezpośredni związek przemysłowców niemieckich ze zbrodniami, popełnianymi przez Niemców w krajach okupowanych.

## Konferencja wszechazjatycka

rozpoczęła obrady w New Delhi

Nowy Jork (PAP) Konferencja Wszechazjatycka, która rozpoczęła w dniu 23 marca swe obrady w New Delhi z udziałem 200 delegatów z 25 krajów azjatyckich, wzbudziła — zdaniem korespondentów prasy amerykańskiej — ogromne zainteresowanie w Indiach i innych krajach azjatyckich.

Konferencja, zorganizowana przez indyjską radę do spraw światowych pod przewodnictwem Pandit Nehru, będzie omawiała sprawy gospodarcze, społeczne i kulturalne, stawiając sobie za cel: przegląd sytuacji Azji w świecie powojennym, wymianę poglądów na sprawy wspólne wszystkim krajom azjatyckim oraz rozpatrzenie sposobów i środków, które doprowadzą do zacieśnienia węzłów między tymi krajami.

W związku z tym kraje azjatyckie wysłały na konferencję swych najwybitniejszych uczonych, pedagogów, administratorów i finansistów. Ogółem reprezentowanych jest 40 instytucji naukowych. Między innymi delegacje swe wysłały: Mongolska Republika Ludowa, Tybet, Afganistan, Bo-

tan, Nepal, 5 republik azjatyckich, wchodzących w skład Związku Radzieckiego. W konferencji nie wezmą jedynie udziału Korea i Japonia, które nie uzyskały zezwolenia na wysłanie delegacji. Według opinii, panującej w New Delhi, konferencja będzie miała znaczenie sięgające daleko poza sprawy gospodarcze, społeczne i kulturalne.

Korespondent „New York Times” donosi, że prasa indyjska uważa konferencję za symbol nowego porządku w Azji i ma znaczenie dla stanowiska Indii w tym nowym ładzie. Trudno jest przewidzieć — pisze korespondent — jaki obrót przyjmą obrady konferencji w związku z obecnością delegatów żydowskich i arabskich organizacji palestyńskich, republiki indonezyjskiej, republiki indochińskiej, Egiptu, Burmy, Syjamu itp. Porządek obrad konferencji obejmuje sprawy, które mogą wywołać kontrowersję, jak np. ruchy wolnościowe Indii, Burmy, Malaj i Indochin, konflikty rasowe, migracje międzyazjatycką, porzucenie gospodarki kolonialnej oraz zagadnienia z dziedziny prac i rolnictwa.

## Audycje Polskiego Radia w języku hiszpańskim

Krótkofalowa stacja nadawcza Polskiego Radia Warszawa III, pracująca na fali 49,06 m nadaje codziennie od godz. 17 do 24 audycje przeznaczone dla zagranicy.

Audycje te zawierają prócz części informacyjnej w językach obcych, także transmisje muzyki nadawanej w programie ogólnopolskim oraz specjalne odcinki programu przeznaczone dla Polaków za granicą.

Dotychczas audycje dla zagranicy nadawane były w językach: serbskim, chorwackim, bułgarskim, rosyjskim, francuskim, angielskim, żydowskim i esperanto. Polskie Radio w trosce, aby audycje w językach obcych były dostępne dla najszerszych rzesz radiosłuchaczy całego świata, od dn. 14 bm. do programu Warszawa III wprowadziło audycje w języku hiszpańskim.

Audycje te nadawane będą dwa razy tygodniowo w poniedziałki i piątki od godz. 22.10 do 22.25. W związku z tym audycje w języku esperanto począwszy od dnia 19 bm. przeniesiono na środę na godz. 22.10.

## Wprowadzenie komunikacji telegraficznej i telefonicznej w Niemczech

Berlin (PAP) Od dnia 1 kwietnia rb. w amerykańskiej i brytyjskiej strefach okupacyjnych Niemiec wprowadzona zostanie międzynarodowa obsługa telegraficzna i telefoniczna dla cywilnej ludności niemieckiej. Z obsługi tej wyłączone są jedynie Hiszpania i Japonia. Rozmowy telefoniczne i depesze, wychodzące z Niemiec, będą podlegały kontroli władz anglosaskich.

## W powiecie rybnickim odnaleziono meble z Belwederu

W czasie akcji szacowania mebli poniemieckich w powiecie rybnickim, natrafiono na dywany perskie, które rozpoznane zostały jako dywany z Belwederu. Wszczęto natychmiastową akcję poszukiwania dalszych rzeczy. W wyniku poszukiwań odnaleziono salonik rokokowy w stylu Ludwika XIV, kilka dywanów perskich, srebrne zastawy stołowe, większą ilość złotych monet, a m. in. kilkadziesiąt złotych monet nowszego pochodzenia.

Rzeczoznawca, który sprowadzony został dla ustalenia tożsamości mebli belwederskich, potwierdził, że meble te bez najmniejszej wątpliwości pochodzą z pałacu belwederskiego.

## Admirał Mountbatten w Indiach

London (PAP) Agencja Reutera donosi, że admirał Mountbatten, który ma objąć stanowisko wicekróla Indii, przybył wraz z małżonką w sobotę 22 bm. do New Delhi.

Admirał Mountbatten odbył podróż z W. Brytanii samolotem.

Na lotnisku admirał został powitany przez wicepremiera rządu tymczasowego Indii — Pandit Nehru i dowódcę naczelnego wojsk brytyjskich w Indiach — gen. Auchinleck'a.

## STATKI AMERYKAŃSKIE DLA WIELKIEJ BRYTANII

London (PAP). Stany Zjednoczone przekazały Wielkiej Brytanii 140 statków handlowych (40 typu Victory i 100 typu Liberty). Wielka Brytania zapłaci za te statki 23,5 mil. funtów szterlingów.

# Dwóć wśród moczarów

Powieść sensacyjna  
Napisana JANINA CZACHOWSKA

18) — Zaczynasz majaczyć, Stefo. Nie możesz się przecie równać z nauczycielką ładną i inteligentną. Prześtańmy już mówić o panie Karstkiej.

— Bardzo dobrze. Składam hołd tej zalotnicy, która przechowuje w szafce twoje brylanty i listy miłosne od innego mężczyzny.

— Cicho! Powiedziałem ci już raz, że nie cię to obchodzić nie powinno!

Dziwna rzecz, że Stefa „tykała” Rowickiego, jak sobie równego. Czyżby ją łączyły bliskie stosunki z panem domu?

Nie było w tej chwili czasu do myślenia, gdyż nagle Rowicki zaczął nerwowo chodzić po pokoju i w pewnym momencie zbliżył się do drzwi...

Ledwie zdążyłam uciec i schronić się do mej samotni.

Zapaliłam lampę i puściłam cugle fantazji, lecz wpieryw przekreśliłam klucz we drzwiach, wyjęłam go z zamka i jak zwykle położyłam na stole.

Mysł moja natrętnie krążyła około postaci Stefy.

Prześtałam nagle wierzyć, że kobieta ta spełnia w domu Rowickich jedynie rolę służącej. Byłam niemal pewna, że z rozkazu dziedzica pilnuje ona chorej

jego małżonki. To nieodłączny cień tej nieszczęśliwej kobiety.

Choroba Rowickiej — w myśl życzeń dziedzica — miała oczywiście pozostać tajemnicą dworu wierzbowskiego, ponurą tajemnicą dworu wśród moczarów.

Tymczasem, jak sądziłam, Stefa zamierzała zdradzić mi pełną treść tej tajemnicy i na tym tle doszło między nią i panem domu do ostrej scysji.

Wiele punktów tej przykrej sprawy było niejasnych. Miałam jednak nadzieję, że niedaleka przyszłość odkryje mi wszelkie tajemnice starego dworu i jego mieszkańców.

Rozglądając się w świetle lampy naftowej po swoim pokoju zauważyłam nagle, że szafka, w której przechowywałam rozmaite drobiazgi, nie stoi na zwykłym swoim miejscu. I nagle przypomniało mi się, że Stefa rozmawiała z Rowickim w sprawie kosztownego zegarka, który zamykałam w tej właśnie szafce.

Szafka ta, był to małeńki mebelek wysoki i wąski w stylu rokoka, na kółeczkach. Posuwała się bardzo lekko, a dywan, którym cały mój pokój był włożony, tłumil wszelki szelest. Może

więc jednak ja sama zmieniłam jej miejsce? Kluczyk do niej miałam zawsze przy sobie, nikt więc nie mógł jej otworzyć.

Zegarek leżał na swoim miejscu, lecz listy Drewicza były porozrzucane, a ostatniego jego biletu wcale znaleźć nie mogłam.

Podjęcie moje padło na Stefę. Ona była tu dziś, otworzyła szafkę, przetrzymała listy, wzięła bilet, aby go pokazać Rowickiemu.

Drżałam z gniewu i oburzenia. Cóż to za dokuczliwa dziewczyna.

Mijały godziny, a ja siedziałam zamknięta, bezradna, aż w końcu zmogło mnie zmęczenie. Położyłam się i zaczęłam już usypiać, gdy nagle zerwałam się na pół oszalała z trwogi i przerażenia. W pokoju moim było jasno.

Jaka okropna noc!

Czy zapomniałam zgasić lampę? Nie, światło było za parawanem. Nie trudno więc było się domyśleć, że Stefa wróciła, aby włożyć bilet Drewicza do szafki. Widziałam wyraźnie cień kobiety na parawanie i zamknęłam oczy.

Ale po chwili uczułam, że ktoś zbliża się do mnie. Udałam, że śpię. Jakaś słodka, wstrętna woń unosiła się nad mną i czyjaś ręka dotknęła mego czoła. Po chwili ktoś rzucił mi na twarz chustkę i wtedy...

Szybkim, jak błyskawica ruchem zerwałam chustkę z twarzy i ujrzałam błyskające nad sobą — szatańsko uśmiegnięte oblicze Stefy.

Dziewczyna cofnęła się na moment i nagle rzuciła się ku mnie i Bóg wie, co by się ze mną stało, gdyby przy tej sposobności nie przewróciła parawanu. Głuchy loskot rozległ się wśród nocnej ciszy i równocześnie dał się z dołu słyszeć głos Rowickiego:

— Stefo, pójdz tu natychmiast!

Stefa stała jak skamieniała.

— Nie słyszysz? — zawołał Rowicki groźnie.

Stefa obróciła się i, nie mówiąc słowa, wyszła z pokoju.

Co się ze mną działo, nie wiem. Przypominam sobie, że wstałam, chcąc zamknąć drzwi, lecz upadłam. Widziałam, jak ktoś pochylał się nade mną i zdawało mi się, że poznaję Joasię.

Potem straciłam przytomność i nie już więcej nie pamiętam.

A nazajutrz postanowiłam opuścić dwór w Wierzbowie.

Nie mogłam zostawać dłużej pod jednym dachem z tą niebezpieczną Stefą, nie byłam przecież pewna swego życia. Posiadała ona klucze od wszystkich pokoi i we dnie i w nocy groziło mi z jej trony niebezpieczeństwo.

Ale jeszcze z innego powodu musiałam stąd wyjechać.

Podczas śniadania dowiedziałam się, że Stefa z płaczem pakuje swe manatki za godzinę już jej tu nie będzie.

Przez Joasię poprosiłam Rowickiego o chwilke rozmowy. Chciałam mu oznajmić, że dziś jeszcze opuszczę jego dom.



# Z CAŁEGO POMORZA

## KRONIKA Bydgoska

— **Apteki dyżurne:** „Piastowska”, ul. Śniadeckich 51 (tel. 22-42); „Przy placu Teatralnym”, ul. Marsz. Focha 10 (tel. 19-62).

**NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY**  
Komenda Miasta MO 23-37. Pogotowie Ratunkowe 10-00. Straż Pożarna 11-11.

— **Teatr Polski (Al. 1 Maja):** W poniedziałek, dnia 24 bm. o godz. 19.30 „Uczeń diabła” z gościnnym występem I. Górskiej i D. Damięckiego dla Związków Zawodowych z 50 proc. zniżką cen biletów. Kasa teatru czynna od 10—12 i od 16—19.30. W przygotowaniu: „Zabusia”, komedia Gabrieli Zapolskiej w 25-rocznicę śmierci. Gościnnie wystąpi Irena Górską, odtwarzając rolę Heleny. Reżyseruje D. Damięcki. Premierę poprzedzi uroczysta akademii z udziałem Adama Grzymały-Siedleckiego, Dobiesława Damięckiego i Bolesława Rostana.

### KINOTEATRY

„Pomorzanin” — Kobieta sama.  
„Polonia” — Robert i Bertrand — polska komedia filmowa.  
„Orzeł” — Manewry miłosne — polska operetka filmowa.  
„Gryf” — Dni szczęścia — film prod. francuskiej.  
„Wolność” — Zamieć śnieżna — film produkcji szwedzkiej.  
„Bałtyk” — Francja wyzwolona.

— **Łańcuch składowy na sztandar PPS w Bydgoszcy.** Chcąc przyczynić się do jak najszybszego ufundowania własnego sztandaru dla PPS w Bydgoszcy, redakcja naszego pisma zapoczątkowuje niniejszym łańcuch składowy dobrowolnych ofiar na ten cel.

Jako pierwsi złożyli ofiary: przewodniczący kom. grodzkiego PPS w Bydgoszcy tow. Józef Warkocz (zł 500), który wzywa do dalszego kucia łańcucha tow. tow. wojewódę pomorskiego Wojciecha Wojewodę, tow. post. Stefana Rutkowskiego, dyr. Henryka Białewskiego i Józefa Rossa.

I sekr. kom. gr. PPS tow. Glas-Brudziński złożył ofiarę w wysokości 500 zł, wzywając do dalszego kucia łańcucha tow. tow. Bartosiewicza i Pilarowskiego z Komendy MO i Erwina Michalaka.

II sekr. kom. gr. tow. Józef Grela złożył ofiarę w wysokości 500 zł, wzywając do dalszego kucia łańcucha tow. tow. dr. Świąteckiego, Witolda Przegalińskiego, Ryszarda Gerkiego i Wiesława Przedpełskiego.

Tow. red. Lipiński złożył 500 zł, wzywając do dalszego kucia łańcucha tow. tow. naczelnego redaktora „Głosu Pomorza” L. Pogonowskiego oraz redaktorów: M. Dobrowolskiego i T. Steina.

Ofiary należy wpłacać wprost do kasy sekretariatu kom. gr. PPS w Bydgoszcy, Al. Marsz. Focha nr 2.

— **Konferencja przemysłowa z udziałem przedstawicieli rządu.** Dnia 30 bm. o godz. 10 odbędzie się w sali malinowej RDK przy Al. 1 Maja wojewódzka konferencja przemysłowa PPS i PPR z udziałem przedstawicieli CKW PPS i KC PPR i wiceministrów przemysłu.

Na konferencję winni przybyć tow. tow. dyrektorzy i kierownicy fabryk i zjednoczeń, przewodniczący rad zakładowych, sekretarze kół partyjnych, kierownicy personalni oraz przedstawiciele wydziałów przemysłowych PPS i PPR. (h)

— **Pobicie.** Przechodzący w godzinach wieczornych ul. Kujawska ob. Leon Kędziński (zam. Kujawska 29) napadnięty został znielana przez kilku nieznanych o sobników, z których jeden uderzył go ostrym narzędziem w ramię lewej ręki. Przewieziono go do szpitala, celem nałożenia o patrunku. W kilka chwil po tym napadzie MO udało się ująć jednego z napastników. Okazał się nim niejaki Jerzy Szulc, zam. przy ul. Paderewskiego. (h)

— **10 wozów mierzwy skradziono** na szkodę ob. Michała Szostaka z podwórza jego posesji przy ul. Dworcowej nr 6. Dochodzenia prowadzi MO.

— **Za przywłaszczenie mienia publicznego — do obywateli.** Mylnie pojmowali zadania i obowiązki członków rady zakładowej pracownicy Tramwajów Miejskich w Bydgoszcy Kazimierz Majcher i Kazimierz Flicieński. Majcher, jako członek a Flicieński, jako przewodniczący rady zakładowej pobierali za materiały, przeznaczone do rozdania wśród pracowników tramwajowych ceny wyższe od wyznaczonych. Wynikła w ten sposób różnica zainkasowali do własnej kieszeni. Również nie wyliczyli się z sumy 4.409 zł za rozdzielone wśród pracowników towary przydziałowe. Ponadto Majcher przywłaszczył sobie około 30 mtr materiału.

Delegatura Komisji Specjalnej w Bydgoszcy po przeprowadzeniu dochodzeń skazała obydwu nieuczciwych pracowników na przymusowy pobyt w obozie pracy, mianowicie Majchera na okres 5 miesięcy a Flicieńskiego na okres 3 miesięcy. (h)

— **Związkowcy na radiofonizację Pomorza.** Pozytywne i czynne ustosunkowanie się Związków Zawodowych do akcji radiofonizacji Pomorza — to jeszcze jeden z

## Identyfikacja poległych 15 września 1939 r. żołnierzy polskich

Filia Biura Informacji i Poszukiwań przy Okręgu Pomorskim PCK podaje do wiadomości, iż w aktach parafii Łanięta, pow. Kutno, ustalono nast. nazwiska poległych w dniu 15 września 1939 r. żołnierzy polskich: 1) szeregowiec Stanisław Matuszak, lat 37, syn Franciszka i Marianny, ur. w Gazadowie, 2) szer. Feliks Andrzejewski, lat 30, syn Michała i Barbary, ur. w Hamborn (Niemcy), 3) Edward Markiewicz, lat 26, syn Wacława i Michaliny, ur. w Szaradowie, 4) Kazim. Marciniak, lat 29

syn Jana i Anny, ur. w Czerlinie, pow. Wągrowiec, 5) Wincenty Kośmider, szeregowiec (bliższych danych brak), 6) porucznik nieustalonego nazwiska, średniego wzrostu, blond, po ciąży na twarzy, miał długie brązowe buty i prawdopodobnie pochodził z Bydgoszcy.

Osoby, które znalazłyby szczegóły poległych (obecne miejsce zamieszkania rodziny itp.), — proszone są o zgłoszenie się we fili Biura Inform. okręgu pom. PCK Bydgoszcz, ul. Toruńska 17, lub w najbliższej placówce PCK.

## Dlaczego PKS nie zabiera poczty?

W Bydgoszcy i w kilku innych miastach powiatowych doskonale funkcjonowała przez dłuższy czas komunikacja przy pomocy autobusów pocztowych. W pamięci bydgoszczan jest np. wygodny i obszerny autobus pocztowy, który kursował na trasie z Bydgoszcy do Łabiszyna i z powrotem, ciągnąc za sobą równie dużą przyczepkę z pasażerami i przesyłkami towarowymi i listowymi.

Od kiedy jednak wskutek zakazu posiadania autobusów przez pocztę komunikacja międzymiastowa została przejęta przez P. K. S., stosunki komunikacji znacznie się pogorszyły. Oprócz znacznego podrożenia ceny za przejazdy autobusy PKS nie wożą wcale poczty, wskutek czego na odcinkach, które one jedne tylko obsługują, listy, gazety i paczki nadchodzą z dużym opóźnieniem. Tak się dzieje m. in. na linii do Śe-

pólna przez Koronowo, które to miasteczko posiada połączenie z Bydgoszczą w późnych godzinach wieczornych. Autobusy pocztowe dowoziły tam pocztę już z rana, obecnie poczta dociera tam wieczorem.

Poczta jest przecież instytucją państwową i PKS — także przedsiębiorstwem państwowym. Skąd więc ta nieuczynność wobec siebie dwóch pokrewnych instytucji? Czy to na prawdę taka wielka fatyga zabrać jeden lub dwa worki poczty, na którą czekają setki ludzi? (L)

## Włocławek dla młodzieży poborowej

W związku z zarządzeniem poboru rocznika 1926, społeczeństwo włocławskie przygotowuje się do serdecznego przyjęcia młodzieży, która licznie będzie napływać ze

## Kurs pedagogiczny profesorów szkół średnich

Z inicjatywy Ministerstwa Oświaty odbędzie się w Bydgoszcy w czasie od 23. do 31. bm. kurs pedagogiczny dla profesorów wszystkich szkół średnich ogólnokształcących z terenu woj. pomorskiego. Tematem kursów będą zagadnienia, związane z przedstawieniem systemu nauczania w oparciu o obecny ustrój polityczny naszego kraju. Na kursie wykładac będą wybitni fachowcy znawcy życia politycznego, społecznego i gospodarczego, na czele z profesorami Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z Torunia. Wykładowca na kursie będzie również kurator okręgu szkolnego pomorskiego, tow. Skopowski. (h)

### Z życia OM TUR-u

OM TUR w Bydgoszcy w trosce o kulturalny i intelektualny rozwój zrzeszonej w swych ramach młodzieży przystąpił do urządzania wieczorów świetlicowych, które odbywać się będą w odstępach tygodniowych. Według projektów, wieczory składać się będą z dwóch części, tzn. oficjalnej, o charakterze oświatowym i wesolej, w której młodzież występować będzie z własną produkcją. Świetlice tego rodzaju wpłyną niewątpliwie na podniesienie dyscypliny organizacyjnej, oraz poziomu intelektualnego młodzieży socjalistycznej. (st)

## Ziemie zachodnie - bezpieczeństwo i dobrobyt Polski

Pod tym hasłem odbędzie w dniach od 13.—20. 4. „Tydzień Ziemi Zachodnich”, który w roku bieżącym będzie nosił charakter ogólnonarodowej imprezy o zasięgu krajowym i zagranicznym.

Organizatorem „Tygodnia” jest Polski Związek Zachodni, który w tym czasie przedstawi społeczeństwu dorobek swej pracy na ziemiach zachodnich, perspektywy dalszej ich odbudowy, oraz rozwoju, pozycję w Europie, układ społeczny i narodowościowy ziem zach., a wreszcie stosunek Niemiec do Polski w okresie powojennym.

Główne uroczystości odbędą się w Szczecinie, a zainaugurowane zostaną Złotem Kół Spiewaczy, oraz rozpaleniem ognisk wzdłuż Odry dla upamiętnienia drugiej

rocznicy przekroczenia tej rzeki przez Armię Polską.

W Bydgoszcy powołano już komitet wykonawczy, który ustalił program ramowy tygodnia. W dniu 13 kwietnia odbędzie się w Teatrze Polskim uroczysta akademii, w czasie której przemówienie wygłosi inż. Zaremba, prezydent Szczecina. W dniu tym również kwestarze zbierać będą do puszek, oraz rozprzedawać nalepki, celem zasilenia funduszu społecznego ziem zach. W ciągu tygodnia w większych zakładach pracy będą miały miejsce odczyty uświadamiające o istocie i wartości Ziemi Odzyskanych. Na zakończenie dnia 20. 4. zwołany zostanie na Starym Rynku wielki wiec publiczny. Nie wątpimy, że szerokie rzesze społeczeństwa uznając wkład pracy P. Z. Z. na terenie ziem zachodnich, zwiększą swym członkostwem kadry PZZ. (st)

## Zdrajca i pacholek niemiecki

skazany na 5 lat więzienia

Wielkie zainteresowanie wzbudziła we Włocławku sprawa b. harcerza i podchorążego Armii Polskiej — Tuszyńskiego. Tuszyński, który przed wojną uchodził za dobrego Polaka i społecznika, po zwycięstwie Niemiec uwierzył w dziełową misję Hitlera i wstąpił do wojska niemieckiego. W czasie okupacji widywano go często w mundurze armii niemieckiej.

Po kapitulacji Niemiec wyjechał z Włoc-

ławka do Łodzi, gdzie ukrył się na posadzie nauczycielskiej. Po niespełna roku został zdezaksonowany i osadzony w więzieniu.

Sąd Okręgowy w Toruniu na sesji wyjazdowej we Włocławku, biorąc pod uwagę, że oskarżony ostrzegal Polaków przed wysiedleniem i przyczylił się do otrzymania przez nich kart żywnościowych, skazał Tuszyńskiego na 5 lat więzienia i utratę praw obywatelskich.

wielu dowodów żywego udziału związkowców w ruchu społeczno-kulturalnym. Prezydium OKZZ, stojąc na stanowisku, że Pomorze winno zająć wśród rozgłośni krajowych przodujące stanowisko, postanowiło poprzeć akcję Społecznego Komitetu Radiofonizacji, wzywając do materialnego poparcia wszystkich związkowców. W tym celu OKZZ uchwaliła, że świat pracy płacić będzie na cele radiofonizacji Pomorza składkę miesięczną w wysokości 1 zł (jeden) miesięcznie. Jednocześnie OKZZ w porozumieniu ze Społecznym Komitetem Radiofonizacji Pomorza uzyskała możliwość udziału związkowców w akcji tego komitetu na podstawie najniższego wymiaru składek z zachowaniem pełni uprawnień członka, opłacającego normalne składki.

Realizacja powyższego postanowienia przez swój masowy charakter przyczyni się w sposób realny i bez narażenia budżetu człowieka pracy do gromadzenia nowych funduszy na cele radiofonizacji Pomorza. (h)

— **Wojewódzki oddział PUR-u zmienia lokal.** Wojewódzki Oddział Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, mający dotychczas swą siedzibę w Bydgoszcy, przy Al. Mickiewicza nr 15, z dniem 1 kwietnia rb. przeprowadza się do nowych lokali przy ul. Dworcowej nr 85 (gmach dawn. hotelu Victoria). (h)

— **Wpisy na kurs języka rosyjskiego.** Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej w Bydgoszcy rozpoczyna w najbliższym czasie trzeci turnus kursów języka rosyjskiego dla początkujących i zaawansowanych i przyjmuje już zapisy chętnych kandydatów. Początek wykładów 3 kwietnia br. W programie dla początkujących: abecadło, fonetyka, początki historii literatury rosyjskiej, czytanka i dyktanda, akcentacja (mo-

skiewska), gramatyka; dla zaawansowanych: konwersacja, historia literatury rosyjskiej, wypracowania piśmienne z literatury klasyków rosyjskich, literatura pisarzy sowieckich współczesnych (Majakowski, Gorkij, Szołochow, Aleksiej Tołstoj i innych), gramatyka.

Lekcje będą się odbywały w godzinach popołudniowych, trzy razy w tygodniu w lokalu Tow. Przyj. Polsko - Radzieckiej. Opłata za naukę wynosi zasadniczo 300 zł mies. Członkowie Towarzystwa i młodzież szkolna korzystają z 25 proc. zniżki, dla wojskowych zniżka 50 proc. Szczegółowych informacji udziela sekretariat Tow. Przyj. Polsko - Radzieckiej, Al. 1 Maja 46/4 w godz. od 8—13 i 15—18. Dla słuchaczy kursu dostępna jest czytelnia, biblioteka i wypożyczalnia. (h)

— **Artyści radiowi w koncercie popularnym.** We wtorek, dnia 25 bm. o godz. 19.30 popularni artyści radiowi Jadwiga Łagunówna (bydgoska „Roxy”), Grzegorz Kardaś (Grześ z „Pokrzywy nad Brdą”) i Stanisław Dzięgielewski — długoletni dyrygent Polskiego Radia w Warszawie i znany kompozytor nastrojowych piosenek, wystąpią w Pomorskim Domu Sztuki w swym repertuarze. Bilety są już do nabycia w kasie Pom. Domu Sztuki, w godz. 10 do 13 i 15 do 18.

— **Wielki koncert symfoniczny.** We czwartek, dnia 27 bm. czeka wszystkich miłośników muzyki niecodzienna uczta duchowa. Pomorska Orkiestra Symfoniczna pod dyktando znakomitego dyrygenta Zdzisława Gorzyńskiego, poświęca swój koncert twórczości Piotra Czajkowskiego. Solistą koncertu będzie laureat generalnego Władysław Kędra. Bilety do nabycia od wtorku w kasie Pom. Domu Sztuki.

### Zjazd delegatów PZZ

W dniu 23 kwietnia o godz. 16, w lokalu PZZ w Bydgoszcy przy ul. Śniadeckich nr 8 odbędzie się Zjazd Delegatów Obwodów miejskiego i powiatowego, który dokona wyboru nowych władz obwodów, oraz przedstawicieli na Główny Zjazd Delegatów. Poza tym w porządku dziennym przewiduje się zatwierdzenie sprawozdań z działalności i planu pracy na rok bieżący. (st)



Bydgoszcz — Toruń na fali 304

Poniedziałek, dnia 24 marca 1947 r.

6.00—7.35 Transmisja programu ogólnopolskiego; 7.35—7.40 Program na dzień bieżący — Bydg.; 7.40—8.50 Transmisja programu ogólnopolskiego; 8.50—9.10 Audycja dla szkół „Kościuszko na tle swej epoki” — opr. Kazimierz Ślaski — Toruń; 9.10—9.35 Muzyka por. z płyt Toruń; 9.35—9.45 Wiadomości miejscowe — Bydg.; 9.45—9.55 Dyktando programu dla radiowców — Bydg.; 9.55—10.05 Wiadomości miejscowe — Toruń; 11.57—14.00 Transmisja programu ogólnopolskiego; 14.00—14.10 Informacje miejscowe — Bydg.; 14.10—15.00 Muzyka rozrywkowa z płyt — Bydg.; 15.00—15.40 Transmisja programu ogólnopolskiego; 15.40—16.00 Recital fletowy Feliksa Tomaszewskiego — Toruń, fala ogólnopolska; 16.00—19.15 Transmisja programu ogólnopolskiego; 19.15—19.30 Myśl demokratyczna i postępowania w literaturze polskiej „Miasto niepokonane” — Kazimierza Brandysa opr. dr. Jan Piechocki — Bydg.; 19.30—19.57 Muzyka taneczna z płyt — Toruń; 19.57—23.30 Transmisja programu ogólnopolskiego; 23.30—23.55 Koncert życzeń — Bydg.; 23.55—24.00 Zakończenie audycji ogólnopolskiej.



# KRONIKA

## Grudziądzka

**— Dyżur lekarzy.** W niedzielę, dnia 23. bm. a godz. 8—20 dyżur pełni dr Rudziński Edmund. Nocny dyżur z dn. 23—24 od godz. 20—8 pełni dr Kuźniar Wincenty. Zgłoszenia w Ubezpieczalni Społecznej.

**— Dyżur aptek.** W bieżącym tygodniu nocny dyżur pełni apteka „Pod Lwem”, ul. Pańska.

### REPERTUAR KIN

**Kino „Orzeł”** wyświetla polską komedię p. t. „Szcześliwa 13-ka”. W rolach głównych Orwid, Selański, Skonieczny, Grossówna i inni.

**Kino „Tivoli”** film pt. Zygmunta Kłosowski, przedstawiający walkę patriotów polskiego z niemieckimi zaborcami.

**— Tylko do 31 bm.** otwarta będzie w Muzeum Miejskim wystawa pt. **Grudziądz w dobie rozwoju i upadku** którą winno zwiedzić całe społeczeństwo grudziądzkie, a w szczególności młodzież szkolna jako przyszli gospodarze tego miasta.

### Dowód uznania

Miłą niespodzianką w dniu imienin sprawiono dyrektorowi Państwowego Liceum i Gimnazjum Mechanicznego inż. Józefowi Sowie, wchodzącego na salę wykładową powitał chór wychowanków pod batutą dyrygenta Osńskiego, po czym imieniem profesorów złożył solenizantowi życzenia inż. Grabowski, imieniem Koła Rodzicielskiego zaś prezes Zysnarski. W imieniu Koła Przyjaciół Harcersstwa życzył ob. Winiarski, 6 Drużyn Harcerskiej im. Stefana Batoro ob. Stęfaniak, imieniem wychowanków szkoły uczeń Ostaszkiewicz, imieniem Klubu Sportowego „Mechanik” uczeń Krajewski, a imieniem spółdzielni uczniowskiej „Technik” uczeń Makulski.

Wszystkie życzenia były jak najbardziej szczerze i świadczyły o wielkiej sympatii, szacunku i uznaniu, jakim dyr Sowa cieszy się tak pośród ciała pedagogicznego, rodziców, jak i wychowanków. (n)

### Z działalności P. C. K. w Grudziądzu

P. C. K. w Grudziądzu rozpoczął swoją działalność już w marcu 1945 r. jako czołwka przyfrontowa. Dziś z perspektywy 2 lat możemy ocenić pracę tej instytucji jako wybitnie pozytywną, która szczytne hasło miłości bliźniego — na każdym odcinku swej działalności — w czyn wprowadza.

Oddział grudziądzki P. C. K. liczy 8.300 członków. Zrzesza 55 kół młodzieżowych i 22 kół dla dorosłych. Zasięg ich działalności obejmuje 7 punktów san-fabrycznych, 3 stacje wiejskie, 2 przychodnie lekarskie, składnicę apteczną, dworcowy ośrodek sanitarny i tzw. izbę dworcową tj. stację opieki nad podróżującymi matkami i dziećmi.

W najbliższym czasie nastąpi na dworcu otwarcie świetlicy dla młodzieży szkolnej. Zagadnienie to stało się kwestią palącą z uwagi na niedogodne połączenia kolejowe. Do Grudziądza dojeżdża bowiem ponad 150 osób spośród młodzieży szkół średnich, które czekają po 3—4 godziny na powrotne pociągi. W uruchomionej świetlicy więc będzie mogła młodzież odrabiać lekcje przy pomocy doświadczonych pedagogów i wychowawców. Poza tym uruchomiona tam zostanie stacja dożywiania.

W kwietniu P. C. K. przeprowadzi przeszkolenie droźników powiatu grudziądzkiego z zakresu pierwszej pomocy doraźnej w wypadkach samochodowych. W tym celu organizuje 14 punktów sanitarno-drogowych, wyposażonych w niezbędny asortyment leków i środków opatrunkowych.

P. C. K. bierze czynny udział w akcji przeciwpowodziowej. Uruchomiono 6 sekcji sanitarno-ratowniczych, które kierują całą akcją ratowniczo-sanitarną w ramach Powiatowego Komitetu Przeciwpowodziowego. Na podkreślenie zasługuje fakt, że miejscowy Hufiec Harcerski, męski i żeński, zafiarował swoją czynną współpracę w tej akcji.

Akcja pomocy dla amnestiowanych zesłana jest również w grudziądzkim Oddziale P. C. K., który prowadzi ewidencje tych osób i udziela im pomocy.

P. C. K. opiera swoją działalność na ofiarności społeczeństwa, toteż wierzymy, że praca jego znajdzie oddźwięk w społeczeństwie przez tworzenie nowych kół PCK przy instytucjach, zakładach fabrycznych i gromadach wiejskich. (n)

### Sport grudziądzki ruszy nowymi drogami

Zgodnie z zaleceniami Okr. Urzędu WF, odbyło się we środę, dnia 19. bm. pierwsze posiedzenie Miejskiej Rady WF. i PW., które zajął prezydent miasta Zygmuntowicz, przedstawiając w krótkich zarysach jej działalność, po czym nastąpił wybór prezydium. Na przewodniczącego Rady padły dwie propozycje komendanta RKU mjr Grochalaka oraz red. Felskiego. Ostatni wycofał swą kandydaturę, wysuwając na swoje miejsce prezesa Hajecę, który też został przez zebranych wybrany. Funkcję sekretarza objął ob. Wiśniewski, zaś jako członkowie weszli Felski, Zalewska oraz prof. Szymański.

Po ukończeniu się prezydium złożył prezydent miasta — na jego ręce — życzenia pomyślnych prac dla dobra roz-

# Prowizoryczny most kolejowy w Toruniu zniesiony przez spiętrzone zwały lodu

Do walki z lodami użyto 11 ton materiału wybuchowego

### Most znika w falach

Dokładnie o godz. 3.30 pada pierwszy filar, wskutek czego leci w głąb na masy lodowe przeszło od strony miasta. Kry kroją jak pily potężne bale drzewne. Deski odpryskiwały na dziesiątki metrów dokoła. Szyny kolejowe, śruby, haki pękały i łamały się w bezład.

O godz. 3.45 nad ranem po moście nie było już śladu. Wszystko zniósł kry ze sobą. Poziom wody w tej chwili wynosił 7,25 m. Zużyliśmy do walki z lodami 11 ton materiału wybuchowego. Każdy z moich żołnierzy wytrzymał na posterunku do końca.

### O godz. 8 był zagrożony most drogowy

Także i dla mostu drogowego nastąpił krytyczny moment nad ranem. Obliczono, iż most ten wytrzyma napór kry, jeśli poziom wody nie przekroczy 8 i pół metra. O godz. 6 rano Wisła podniosła się do poziomu 8,33 m. Nastąpiła chwila krytyczna. Jednakże

poziom wody nie podniósł się więcej. Według opinii sztabu wojskowego, kierującego obroną mostów, sytuacja na Wiśle jest opanowana i mostom nie grozi w tej chwili dalsze niebezpieczeństwo. Nie zapowiedziano również żadnej nowej fali powodziowej.

### Strażacy toruńscy ewakuują wieś Brzozie

Późną nocą zaalarmowano Straż Pożarną w Toruniu, iż woda zalewa wieś Brzozie położoną między Ciechocinkiem a Toruniem. Strażacy toruńscy pod komendą ob. Rasiewicza pospieszyli natychmiast z pomocą. Ludność, która schroniła się na strychy i dachy, ewakuowali strażacy w łodziach na brzeg. Ofiar w ludziach nie było. Wieś jest w tej chwili zalana na wysokość kilku metrów.

Podkreślić należy, iż wojewoda pomorski tow. Wojewoda ze swym sztabem przez całą noc przebywał na zagrożonych terenach, wydając zarządzenia w sprawie pomocy dla ludności.

# W służbie zdrowia

## Z działalności Ubezpieczalni Społecznej w Grudziądzu

Ogół społeczeństwa, przede wszystkim podlegający przymusowemu ubezpieczeniu pracownicy, nie zawsze zdają sobie sprawę ze znaczenia ubezpieczeń społecznych oraz płynących stąd dobrodziejstw dla potrzebujących pomocy i opieki, lekarskiej.

Pragnąc szersze rzesze społeczeństwa bliżej zapoznać z działalnością Ubezpieczalni Społecznej w Grudziądzu, zwróciliśmy się do dyr. Pigulowskiego z prośbą o udzielenie nam wywiadu na temat działalności tej instytucji.

Na wstępie wyjaśniamy, że teren działalności naszej ubezpieczalni wychodzi daleko poza ramy Grudziądza. J tak — notujemy następujące siedziby rejonów lekarskich: Grudziądz, Lasin, Radzyn, Chelmino, Unisław, Brodnica, Górzno, Świecie, Nowe, Laskowice, Warlubie, Osie, Bukowiec, Gólszyce, Nowe Miasto Lub., Lubawa, Rypin, Golub, Lisewo, Jabłonowo.

W wyżej wymienionych punktach zatrudniono 28 lekarzy domowych, 12 lekarzy-specjalistów, 6 lekarzy-dentystów oraz 5 dentystów.

Ilość udzielonych porad lekarskich najbardziej świadczy o ogromie dokonanej w tej dziedzinie pracy. Na przestrzeni jednego roku od 1 stycznia do 31 grudnia 1946 r. udzielono ogółem 164.892 porad lekarskich w gabinetach lekarzy, ponadto w prywatnych domach u chorych w 9.610 wypadkach. Rekordowe miejsce zajął listopad, w którym to miesiącu udzielono ogółem 19.987 porad lekarskich, ostatnie miejsce zajmuje miesiąc luty z cyfrą 10.086 udzielonych porad. Z leczenia dentystrycznego na przestrzeni ub. roku korzystało 30.243 ubezpieczonych, m. in. udzielono 3.531 plomb oraz przyznano 240 protez zęb. na ogólną sumę 492.480 zł.

Z pomocy położniczej korzystały 962 o-

soby, koszta w tym wypadku wynosiły 321.300 zł.

Leków wydano: apteka własna w Grudziądzu na ogólną sumę 1.934.438,09 zł; apteki prywatne na sumę 6.657.180,12 zł czyli razem za 8.591.618,21 zł.

Z braku własnego szpitala, ubezpieczalnia przekazuje chorych do szpitali miejskich, powiatowych, a w wypadkach koniecznych do klinik uniwersyteckich w Poznaniu i w Warszawie oraz do specjalnych zakładów leczniczych w Toruniu i Bydgoszczy. W szpitalach leczono w ub. roku 2.500 osób, przy czym ogólna liczba dni szpitalnych wynosi 46.235. Koszta leczenia wyrażają się w poważnej kwocie 2.862.924,75 zł.

Oto cyfry, które są wymownym potwierdzeniem pożytecznej działalności Ubezpieczalni Społecznej w Grudziądzu.

W następnym artykule udzielimy dalszych danych z dziedziny prac na tym odcinku. (jw)

# SPORT

## 6 walk — 3 nokauty!

Zjednoczenie (Bydgoszcz) — IKS (Wrocław) 10:6

Bydgoszcz. Wobec stosunkowo małej ilości publiczności rozegrano tu mecz o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy mistrzem pięściarskim Pomorza, miejscowym Zjednoczeniem a IKS z Wrocławia.

Już przed spotkaniem gospodarze otrzymali 4 punkty walkowerem, ponieważ Ślązacy nie wystawili zawodników w wadze półśredniej i średniej. Mecz więc Miszczyka z Krużą nie doszedł do skutku. Najpiękniejszą walkę dnia stoczył Semonowicz z Józwiakiem. Werdykt sędziowski skrzywdził bydgoszczanina, który po dwóch pierwszych zupełnie wyrównanych rundach, przeszedł w trzeciej do ataku, zdobywając lekką przewagę nad swym przeciwnikiem. Sędziowie orzekli jednak zwycięstwo Ślązaka. Publiczność orzeczenie to przyjął długotrwałymi gwizdami. Przeciwnictwem tej walki było spotkanie w wadze półciężkiej pomiędzy Siećwierzem i Pollakiem. Mecz ten,

prowadzony był przez obu zawodników chaotycznie i brutalnie. Walka typowo remisowa. Wyniki techniczne spotkania Zjednoczenie — IKS przedstawiają się następująco. Na pierwszym miejscu podajemy zawodników śląskich: w wadze muszej Kurowski zremisował z Borowiczem. W kucy Semonowicz; sędziowie przyznali zwycięstwo nad lepszym od niego Józwiakiem. W piórkowej Kotas znokautował w drugiej rundzie przez Krużę. W lekkiej Waluga pomścił się za porażkę kolegą i z kolei znokautował Witowskiego, także w drugiej rundzie. W półśredniej Wikliński a w średniej Kaczor uzyskali punkty walkowerem dla Zjednoczenia. W półciężkiej Siećwierz nie rozstrzygnął z Pollakiem. W ciężkiej Włodecki znokautowany został w drugim starciu przez Chyłę. W ringu sędziował b. dobrze Derda z Poznania, na punkty zaś Dobrzański (Gdańsk) i Laukedry (Szczecin). (st)

### FAWORYCI TRACĄ PUNKTY

MKS (Gdynia) — GROCHÓW 8:8

Warszawa. Miłośnicy sportu pięściarskiego stolicy przeżyli nielada niespodziankę w postaci nierozstrzygniętego meczu Grochowa z Milicyjnym Klubem Sportowym z Gdyni. Gospodarze wystąpili w swym najslabszym składzie, musieli się jednak zadowolić remisem. Walki stały na bardzo wysokim poziomie. Cechowała je zaciętość oraz dżentelmeństwo. W tym ostatnim celowali przede wszystkim młodzi, ale raśowi pięściarze Wybrzeża. W ringu sędziował Zaplatka (Śląsk), na punkty zaś Nowakowski (Pomorze), Sudański (Częstochowa) i Sierota (Łódź).

### NIEWADZIL KONTUZJOWANY

Władysław Niewadzil, pięściarski mistrz Polski w wadze ciężkiej uległ w ostatnim meczu z Batorym kontuzji kolana. Niewadzil przebywa obecnie w szpitalu. Lekarze zalecają mu kilkunastodniowy odpoczynek. Start tego zawodnika jest więc wykluczony na meczu Polska — Szwecja w Gdańsku.

### MECZ LKS — CKS ODWOŁANY

Mający się odbyć w Łodzi mecz pięściarski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy LKS a CKS z Częstochowy został przez zarząd PZP odwołany. W niedzielę bowiem rozegrano w Częstochowie bokserkie mistrzostwo TUR-ów z całej Polski. Spotkanie LKS — CKS rozegrane zostanie dnia 27 kwietnia br.

### POLONIA — BRDA 0:0 (0:0)

Bydgoszcz. W stolicy Pomorza dwa najsilniejsze zespoły okręgu spotkały się w meczu piłkarskim. Wynik meczu Polonia — Brda 0:0 (0:0). Pierwszą połowę gry cechował chaos, brak płynnych zagrań i strzałów na bramkę. Dopiero w drugiej połowie zaznaczyła się lekka przewaga Brdy, która potrafiła wytworzyć kilka niebezpiecznych sytuacji podbramkowych, nie uwiecznionych jednak gołami. Widzów 2000. (st)

### AZS (Lublin) ZWYCIĘŻA W SIATKÓWCE

Rozegrany w Lublinie turniej trójkowy w siatkówce męskiej i żeńskiej dał następujące wyniki: trójki żeńskie: WKS „Lublinianka” — AZS 2:0 (15:12, 15:7); BKS I — AZS III 2:1 (10:15, 18:16, 15:6); AZS I — AZS III 2:0 (15:7, 15:6). Mistrzostwo zdobyła drużyna AZS I, przed BKS Startowało 21 zespołów męskich. Poziom był wyrównany.

### NOWY REKORD USA

Amerykańska pływaczka Brenda Helser, nadzieją Ameryki na olimpiadę londyńską, ustanowiła nowy rekord USA w pływaniu na 200 m st. dow. uzyskując wynik 2:35 i bijąc rekord Katty Rawls w 1938 r.

Podczas meczu pływackiego, rozgrywanego między Uniwersytetem Pennsylvania i Uniwersytetem Harvart w Filadelfii, znany pływak amerykański De Forrest wygrał 3 konkurencje dla swojej uczelni w doskonałych czasach. — 220 y. st. dow. 2:15,4; 100 y. st. dow. 52,7; 200 y. st. klas. 2:27,8.

### EUROPA — AMERYKA 5:4

Mecz tenisa stołowego rozegrany w Londynie, zakończył się zwycięstwem Europy Ameryki, zakończył się zwycięstwem Europy w stosunku 5:4. Spotkanie odbyło się o złoty puchar, który ostatni raz był rozgrywany w 1939 roku. Sensacją zawodów była porażka nowokreowanego mistrza świata Vany (Czechosłowacja) z Amerykaninem Milesem.

Wyniki poszczególnych spotkań: Richard Miles (USA) — Bohumil Vana 21:13, 22:20; Miles, Sol Schiff (USA) — Vana, Benny Casofsky 21:19, 19:21, 21:19; Holzrichter (USA) — Du Buy 21:17, 21:9; Schiff, Holzrichter (USA) — Du Buy Casofsky 16:21, 21:16, 21:15.

Kobiety: Franks (E) — Leah Thall (USA) 21:14, 21:8; Daoe (E) — Thall (USA) 19:21, 21:16, 21:17; Vera Dace, Casofsky Thall, Miles 21:18, 21:11; Casofsky (E) — Schiff (USA) 18:21, 21:12, 21:11; Vana (E) — Schiff 21:10, 13:21 21:18.

### SĘDZIOWIE NA MECZ ZE SZWEDAMI

Na międzypaństwowe zawody Polska — Szwecja, które jak już donosiliśmy rozegrane zostaną we czwartek, dnia 27 bm. w Łodzi, PZB wyznaczył komisję sędziowską w następującym składzie: w ringu sędziować będzie R. Kubiak (Łódź), na punkty zaś Plewicki (Warszawa), sędzia czeski (jako neutralny) oraz sędzia szwedzki.

Na zawody międzypaństwowe Polska północna — Szwecja północna, które odbędą się w niedzielę, dnia 30 marca w Gdańsku w ringu sędziować będzie W. Masłowski (Poznań), na punkty zaś Kuzacz (Bydgoszcz), Lewicki (Toruń) i sędzia szwedzki.

### ZSRR PRZYSTĄPIŁ DO FINA

Z Paryża donoszą, że Międzynarodowa Federacja Pływacka FINA otrzymała oficjalne zgłoszenie ZSRR na członka federacji. Na skutek tego zawieszona przez zarząd FINA Czechosłowacja za wspólny start z pływakami radzieckimi, zostanie przywrócona w prawach członkowskich. Ponadto sport pływacki w ZSRR stoi na bardzo wysokim poziomie, przystąpienie Rosji do federacji ma więc olbrzymie znaczenie.



# KRONIKA

Inowrocław

# „Dni Gniezna“

W 950 rocznicę męczeńskiej śmierci św. Wojciecha

Marzec  
**24**  
poniedziałek

Dziś: **Gabriela**  
Nocny dzwuz. apteczny:  
Apteka pod Orłem  
Kościelna 2.

— Adres redakcji i administracji: Inowrocław, ul. Król. Jadwigi 7, tel. 1233.  
— Najważniejsze telefony: Milicja obywatelska 21-81, Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 14-68, 14-69, Straż Pożarna 16-18, Pogotowie Ratunkowe 16-18.  
— Repertuar kin: — Kino „Słońce“ U schyłku dnia. Film prod. francuskiej. Kino „Bałtyk“ — Siedmiu śmiałych. Seansy o godz. 18 i 20. W niedziele i święta o godz. 16, 18 i 20.  
— Biblioteka publiczna — gmach Teatru Miejskiego przy pl. Klasztornym. Wypożyczalnia czynna w godz. od 10—12 i od 16—18. Czytelnia czynna od 12—14.

### Włamanie do spółdzielni

W nocy z dnia 13 na 19 bm. nieznani dotychczas sprawcy dokonali włamania do spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej“ w Inowrocławiu. Po wyrwaniu drzwi sprawcy skradli 12 tysięcy sztuk papierosów, 2 kg tytoniu fajkowego, 40 sztuk mydła toaletowego i 25 sztuk mydła do prania, 10 kg cukierków, 1 l. wódki i 400 złotych. Energicznie dochodzenia w toku. (y)

### Młodociani złodzieje

Dąbrowski Kazimierz (lat 20) i brat jego Czesław (lat 18) zamieszkałi w Inowrocławiu przy ul. Staszycy 20, korzystając z ciemności dokonali włamania na strych ob. Leokadii Zgody. Lupem opryszków padły: 2 powłoki, 1 prześcieradło, 1 para firanek, 1 obrus, 2 bluzki i 1 bluzka wełniana. Ci sami sprawcy skradli z mieszkania Wandę Cyłkie pafeton.

Młodociani sprawcy odpowiadać będą za swą „wydajną pracę“ przed sądem. (y)

### Kradzieże drobne

Pietrzak Edmund zamieszkały w Inowrocławiu skradł z mieszkania Stefańskiego Józefa, zamieszkałego również w Inowrocławiu przy ul. Narutowicza 59 1 parę butów dziecięcych.

Graczyk Antoni skradł na szkodę Cecylii Górnej zamieszkałej w Inowrocławiu (Szosa Toruńska 68) rower, który po kilku dniach dostał się jednak w ręce właściciela. Dochodzenia sądowe w toku. (y)

## Czyta cie „Głos Pomorza“

W okresie od 23. 4. do 4. 5. 1947 r. odbędą się „Dni Gniezna“. Uroczystości te nabierają szczególnego charakteru gdy zważywszy, że w dniach tych przypada 950 rocznica męczeńskiej śmierci św. Wojciecha, pierwszego męczennika i świętego polskiego.

Jubileusz ten — to jubileusz patrona Ziemi Odzyskanych. Spodziewany jest więc w kwietniu przyjazd do Gniezna tysięcy tłumów pielgrzymów z rozmaitych zakątków Polski.

W ramach „Dni Gniezna“ przewiduje się szereg imprez jak zlot harcerzy, imprezy sportowe, targi. Miasto prawdopodobnie otrzyma odznaczenie. Dokonają tego aktu dostojnicy państwowi, którzy zawitają do Gniezna na uroczystości.

Dla ułatwienia prac Komitetowi wzywamy obywateli miasta do okazania jak najdalej idącej pomocy i współpracy, w szczególności do wydatn. poparcia zbiórki pieniężnej przeznaczonej na propagandę tych dni

upiększenie miasta. Dochód ze zbiórek przeznacza się na odbudowę wież katedralnych.

Wszystkich posiadaczy jakichkolwiek pism, książek, wydawnictw, ulotek, fotografii i obrazów o Gnieźnie i św. Wojciechu uprasza się o wypożyczenie względnie o uprzysiężenie ich Komitetowi.

Celem zakwaterowania spodziewanych pielgrzymów, prosimy o podawanie kwater w biurach parafialnych względnie w biurze Komitetu.

Komitet zwraca się z apelem do wszystkich mieszkańców, by w związku z uroczystościami przygotowali zawczasu dekorację swych domów. Za najpiękniejsze ozdoby w czasie uroczystości Komitet rzewiduje nagrody.

Wierzmy, że mieszkańcy Gniezna, pomni swych wielkich tradycji, w solidarnym wysiłku pomogą w przygotowaniach do nadchodzących uroczystości.

Biuro Komitetu znajduje się w ratuszu.

Obywatelski Komitet „Dni Gniezna“ tworzą: Bronisław Kubecki — prezydent miasta i przew. Komitetu, dr Jan Gallus — wiceprzew. Komitetu, Stefan Grotowski — przew. Miejskiej Rady Narodowej, pik Karol Losicki — d-ca brygady, Teodor Ostem-Sacken — prezes S. O. Marcelli Piekarski — zastępca przew. Miejskiej Rady Narodowej, ppłk Mieczysław Piekło — szef sztabu brygady, ks. dziekan Mieczysław Bogacz i ks. kanonik Henryk Rajter. (y)

### Komunikaty

— Pow. Koło Związku Inwalidów Wojennych w Grudziądzu zwołuje walne zgromadzenie członków w dniu 31 marca 1947 r. o godz. 17 w sali „Domu Żołnierza“ przy ul. Prowiantowej z udziałem delegata Zarządu Okręgowego. Udział wszystkich członków konieczny. Zarząd. (k-2803)

— Komunikat Wydziału Aprop. i Handlu nr 48 o rozdziale chleba na m-c marzec. W czasie od 24—31. 3. 47 r. będzie wydawany chleb na karty zaopatrzenia z m-ca marca br.: dla kat. I na kupon 50—52 po pół kg na 1 kupon; dla kat. II. na kupon 45—47 po pół kg na 1 kupon. (k-2804)

### Ogłoszenie

Dyrekcja Zakładu Uprawy Tytoniu Polskiego Monopoli Tytoniowego w Grudziądzu i Rada Zakładowa zawiadamiają, że prace w tut. Zakładzie (oraz placówkach) posiadają charakter sezonowy (wykup i fermentacja tytoniu).

Wobec tego wszelkie podania o przyjęcie do pracy jako bezprzedmiotowe nie mogą być z braku zapotrzebowania uwzględnione i pozostaną bez odpowiedzi.

W razie rozpoczęcia robót i zapotrzebowania pracowników zostanie o tym zawiadomiony Urząd Zatrudnienia w Grudziądzu do którego kompetencji należy będzie skierowywanie do pracy zarejestrowanych — odpowiednich pracowników.  
Grudziądz, dnia 24. III. 47 r. (2798)

### Ogłoszenie

Zarząd Gminny gminy wiejskiej Gniewkowo podaje do publicznej wiadomości, że w czasie od 20 do 27 marca 1947 przyjmuje oferty na odbudowanie budynku gospodarczego i urządzenie biur dla Zarządu Gminnego Gniewkowo, na nieruchomości gminy Gniewkowo, Rynek nr 8.

Bliższych informacji udzieli Zarząd Gminny Gniewkowo. (2571)

### Wójt Gminy Gniewkowo

Mielcarek

### KOMUNIKAT

#### STOW. WŁAŚCICIELI DOMÓW

Właściciele domów proszeni są do biura stowarzyszenia Toruń (Sw. Ducha 14) w sprawach podatkowych w poniedziałki, piątki w godz. 10—13, we środy w godz. 13—16. (k-2806)

# OSTRZELA

POEMAT LUDOWY HISTORYCZNY

Nieznany przyczynek do dziejów kujawskich

Napisał M LECHITA

12

Z dzielnic, które tak pilnie zwiadał Lech gorliwy,  
Opuszczono Kaszubów nadbałtyckie niwy;  
Lecz nie było to dziełem rozmyślnej niechęci,  
Owszem w trwałej Kaszubów miał książę pamięci.  
Więc uczciwszy swe bogi hojnymi pokłony  
I wzięwszy zbrojny mężów zastęp dla obrony,  
Wybrał się Lech, w kozuchy opatrzon i szuby.  
By zobaczyć, co robią nadmorskie Kaszuby.

Towarzyszyć mu musiał Strachota z Ostrzeli,  
Gdyż jakże się Lech może obyć bez Kropeli?  
Nie bardzo się Strachota kwapił do podróży;  
„Zdrowie mi“ rzekł do Lecha, „nie koniecznie służę“;  
Lecz gdy go Lech całować począł w oba lice,  
Mówiąc: „Pójdźże zaszczyć kaszubską dzielnicę,  
Poznasz Morze Bałtyckie i jego piękności“...  
Uległ wreszcie Strachota tej natarczywości.

Poczeiwy lud kaszubski bardzo się ucieszył  
Z odwiedzin zacnych gości, do stóp Lecha śpieszył  
I znośli ryby morskie jako dań należną.  
Tudzież bursztyn bałtycki — zdobył swą nadbrzeżną  
Widząc Lech, że Kaszubi dobrze się prowadzą,  
W przykładnej żyją zgodzie, wzajem się nie wadzą.  
Pochwalił ich, a wzięwszy ryby i bursztyny,  
Wrócił jeszcze przed zimą do swojej rodziny.

Dnia 22. 3. 1947 r. o godz. 6.30 zasnął po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św. mój najukochańszy mąż i wujek

s. p.

## Zygmunt Zdrojewski

były powstaniec wielkopolski, przeżywszy lat 47

z czym zawiadamiają w ciężkim smutku pograżone

żona i siostrzenica

Wyprowadzenie zwłok z ulicy Łaziennej 5 w Toruniu do bazyliki św. Jana 24. 3. br. rano. Pogrzeb nazajutrz o godz. 15.30 na cmentarzu św. Jerzego. Msza św. żałobna z wigiliami rano o godz. 7.30. (2799)

### KUPNO

Stano — komiczne — bu-raki pastewne — marchew kupię K. Lewandowska z d. Jaggi, Inowrocław ul. Sw. Ducha 66, telefon 1494. (2640)

Kupuję bandówkę każdą ilość Wytwornią skrzyń Toruń, Wybickiego 8. (2667)

Kupię wózek dziecięcy, — głębok w dobrym stanie. Grudziądz, Kościuszki 42, m. 4. (2789)

Kupię wózek dziecięcy, — sportowy. Zgłosz. do adm. Głosu Pom. Grudziądz pod nr 552. (2790)

### SPRZEDAŻ

Sprzedam sypialnię nową. Toruń, Mostowa 3, m. 2. (2775)

Sprzedam łóżeczko. Toruń Jęczmienna 15, m. 9. (2764)

Sprzedamy samochód ciężarowy 3-tonowy „Morris“ nr 012004. Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza Łasin. (2720)

Sprzedam knura do dalszego rozrodu. Kubiak, Łakocin, poczta, Pieranie, pow. Inowrocław. (2795)

Sklep w śródmieściu urządzony do sprzedania. — Wiad. w Głosie Pom., Toruń. (2773)

Sprzedam 2 wózki dziecięce, głębok i sportowy, Toruń, Grudziądzka 95, m. 2. (2772)

Sprzedam sypialnię bez szafy, kuchnię, stół, leżankę Zgłosz. od 14—16 Toruń, Piastowska 3/14 (2767)

Sprzedam narzędzia kowalskie. Kw. dzyn. — Śródkowa 24. (2791)

### POLECENIA

**KOŁDRY** bielizna pościelowa, wyprawki niemowlęcej dekoracja wózków **J. Fiałowa** Toruń Żeglarska 24

Zegarki naprawia się szybko i precyzyjnie. — Toruń, ul. Chełmińska 3 I piętro. (2786)

Fotografuje wszystkich — wszystko — zawsze — wszędzie — Foto-Waleśa, Grudziądz, Groblewa 6. (1648)

Dla rolników poleca się orkę parową po cenach umiarkowanych. Wiad. Inowrocław, — ul. Sw. Ducha 77/3. (2794)

### RÓŻNE

Kto nauczy mnie tańczyć? Oferty do Agencji gazet, Chełmża, Toruńska 9. (2761)

Mój numer telefonu jest

**1494**

**RZEZNIARKA**  
K. Lewandowska z d. Jaggi  
Inowrocław, ul. Sw. Ducha 66

Węgiel drzewny opakowany dostarcza po 13 zł za kg PeHaTe Bydgoszcz, plac Wolności 7. (2781)

Pomorska Spółdzielnia Rybacka „Samopomoc Chłopska“ — sklep nr 1 w Toruniu, podaje po raz drugi do wiadomości restauracjom i wszystkim innym, że nie ponosi żadnej odpowiedzialności za długi ob. Bychowskiego Aleksandra byłego kierownika sklepu. (2763)

### PRACA ZAOFIAROWANA

Uczeń szewski potrzebny Grudziądz, Szewska 8. (2802)

Łątek państwowy w owoicie inowrocławskim przyjmie 5 rodzin możliwe z posyłkami na deputat. Zgłoszenia Głos Pomorza Inowrocław. (2638)

Pomoćniczka domowa stara tylko z referencjami poszukiwana Toruń, ul. Łazienka 32, m. 1. (2776)

Sklepowy, zdolny, energiczny, wszechstronnie obeznany z prowadzeniem Spółdzielni Spożywców, potrzebny natychmiast. Zgłosz. do adm. Głosu Pomorza Grudziądz pod nr 551. (2719)

Dziewczyna do wszelkich prac domowych potrzebna. Toruń, Wybickiego, 10, m. 2. (2780)

### UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam zgubioną kartę rejestr. RKU 301 Grudziądz. — Głowacki Józef. (2800)

Unieważniam legitymację Ubezpieczalni Społecznej i zaświadczenie stałe. Warszawska Józefa, Grudziądz. (2801)

### Farby — Lakier — Oliwy

kradę, gips, gądzle, trojery, proszki, mydła poleca  
**Hurtownia Drogerijna J. Kopczyński**  
Toruń, Łazienka 28 — Telei. 338

### Baterie anodowe, kieszonkowe

z bieżącej produkcji stale na składzie. Sprzedaż hurtowa dla kupców, urzędów i spółdzielni. Zamiejscowym wysyłka za zaliczeniem

#### „OGNIWO“ Wytwornia Baterii

Toruń, Krasieńskiego 40

pod Zarządem Państwowym

Składnica: Łazienka 6. tel. 516. (2587)

Unieważniam zgubione zaświadczenie stałe. — Krystyna Lebowska, — Toruń, Ścieżka Szkolna 5. (2762)

Unieważniam zgubioną książkę rejestr. RKU nr 1102. Rojek Wawrzyniec. (2769)

### ZGUBY-KRADZIEŻE

Unieważniam zgubione zaświadczenia stałe. — Waleria Selcer, Helena Puwalska, Grudziądz. (2792)

Dnia 21 marca 1947 r. na przystanku tramwajowym przy Rynku Staromiejskim zgubili: do wód osobisty, stale zaświadczenie, legitymację PCK., legitymację służbową, metrykę ślubu, kartki żywnościowe, obligacje Pożyczki Premijowej wart. 500 zł i rachunki z firmy bracia Bloch, list adresow. do Haura Leona, fotografie i 2.300 zł. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot dokumentów. Leokadia Zaleska-Lewandowska, Toruń, Podgórna 45. (2774)